

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2008. október 20.

**ELEKTRONIKAI
ALAPISMERETEK**

**KÖZÉPSZINTŰ
ÍRÁSBELI VIZSGA**

2008. október 20. 14:00

Az írásbeli vizsga időtartama: 180 perc

Pótlapok száma	
Tisztázati	
Piszkozati	

**OKTATÁSI ÉS KULTURÁLIS
MINISZTERIUM**

Fontos tudnivalók

Az írásbeli dolgozat megoldásához segédeszközként csak nem programozható számológép használható! Az íráshoz kék színű tollat, a rajzoláshoz grafitceruzát kell használni! Az egyszerű, rövid feladatok a feladatlapon, a kérdések alatt rendelkezésre álló szabad helyen kell megoldani! Az összetett feladatok megoldása a felügyelőtanárok által kiosztott pótlapon történik, a név és az osztály feltüntetésével. A pótlapokat lapszámozással kell ellátni.

A számítást igénylő feladatoknál ügyelni kell az összefüggés (képlet) helyes felírására, a szakszerű behelyettesítésre és a helyes számolásra. Ezek bármelyikének hiánya pontlevonást jelent. A végeredmény csak akkor fogadható el teljes pontszámmal, ha annak számértéke és mértékegysége kifogástalan.

A feladatok megoldásánál ügyelni kell az írásbeli dolgozat rendezettségére, az áttekinthetőségre, a szabványos jelölések alkalmazására, a műszaki, formai és esztétikai elvárásoknak való megfelelésre. Ezek hiánya pontlevonást jelent. A megoldásban az esetleges hibás részeket egy ferde vonallal kell áthúzni.

A megoldási időn belül lehetőség van tisztázat készítésére is. Ebben az esetben egy „Piszkozat” és egy „Tisztázat” készül folyamatos oldalszámozással.

Egyszerű, rövid feladatok**Maximális pontszám: 40**

- 1.) A táblázatnak egy feszültséggenerátor terhelő ellenállásának és terhelő áramának az összefüggését kell kifejeznie! Egészítse ki a táblázatot!(4 pont)

R (kΩ)	1	2	4	8	16
I (mA)			2		

- 2.) Határozza meg az $U_0 = 1 \text{ V}$ méréshatárú műszerhez szükséges előtétellenállás értékét, hogy az új méréshatár $U = 15 \text{ V}$ legyen! $U_0 = 1 \text{ V}$ esetén a műszer $I_0 = 1 \text{ mA}$ áramot vesz fel. (3 pont)

$$R_e =$$

- 3.) Határozza meg egy tekercs egyenáramú ellenállásának növekedését, ha hőmérséklete $T_1 = 20 \text{ °C}$ -ról $T_2 = 50 \text{ °C}$ értékre növekszik! A tekercs egyenáramú ellenállása 20 °C hőmérsékleten $R_1 = 40 \text{ Ω}$, a hőfoktényező: $\alpha = 0,0039 \text{ 1/°C}$ (4 pont)

$$\Delta R =$$

- 4.) Írja be a táblázatba az $U = 6 \text{ V}$ effektív értékű, $f = 50 \text{ Hz}$ frekvenciájú szinuszos váltakozó feszültség hiányzó pillanatnyi értékeit a pozitív félperiódus kezdetétől számított időpontokban! (3 pont)

t (ms)	0	5	10	15	20
u (V)	0				0

- 5.) Határozza meg egy soros RL kapcsolás impedanciáját! (4 pont)
Adatok: $R = 150 \text{ Ω}$, $X_L = 200 \text{ Ω}$.

$$Z =$$

- 6.) Határozza meg egy váltakozó áramú fogyasztó hatásos teljesítményét!
Adatok: $U = 230 \text{ V}$, $I = 4 \text{ A}$, $\cos \varphi = 0,8$. (3 pont)

$$P =$$

- 7.) Határozza meg egy félvezető dióda anód-katód differenciális ellenállását! Mért értékek:
 $I_{A1} = 15 \text{ mA}$ esetén $U_{AK1} = 0,64 \text{ V}$; $I_{A2} = 25 \text{ mA}$ esetén $U_{AK2} = 0,67 \text{ V}$. (3 pont)

$$r_{AK} =$$

- 8.) Határozza meg egy erősítő teljesítményerősítését a feszültségerősítés (A_u), a bemeneti ellenállás (R_{be}) és a terhelő ellenállás (R_t) ismeretében! Adatok: $A_u = 50$, $R_{be} = 10 \text{ k}\Omega$, $R_t = 5 \text{ k}\Omega$. (3 pont)

$$A_p =$$

- 9.) Rajzoljon közös source-ú erősítő alapkapcsolást 1 db N-csatornás záróréteges FET, 3 db ellenállás (R_G , R_D , R_S) és 3 db kondenzátor felhasználásával! (4 pont)

- 10.) Számítsa ki az $R_{be} = 10 \text{ k}\Omega$ bemeneti ellenállású erősítő bemeneti feszültségét (U_{be}), ha a vezérlő jelforrás üresjárású kapcsolófeszültsége $U_g = 12 \text{ mV}$, belső ellenállása pedig $R_g = 2 \text{ k}\Omega$! (3 pont)

$$U_{be} =$$

- 11.) Határozza meg egy periodikus négyszögjel sorozat ismétlődési frekvenciáját! Az impulzusszélesség $t_i = 20 \mu\text{s}$, a kitöltési tényező $k = 0,2$. (3 pont)

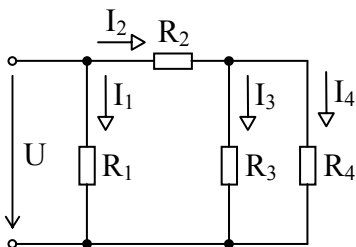
$$f =$$

- 12.) Írja fel az alábbi logikai függvény szabályos (kanonikus) algebrai alakját! A legnagyobb helyiértékű változót „A”-val jelölje! A függvényt nem kell egyszerűsítene. (3 pont)

$$F^4 = \Pi^4(5, 9, 12)$$

$$F^4 =$$

Összetett feladatok**Maximális pontszám: 60****1. feladat****Maximális pontszám: 15****Egyenáramú hálózat számítása**

Adatok:

$U = 30 \text{ V}$

$R_1 = 15 \text{ k}\Omega$

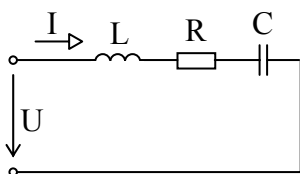
$R_2 = 3 \text{ k}\Omega$

$R_3 = 20 \text{ k}\Omega$

$R_4 = 30 \text{ k}\Omega$

Feladatok:

- Határozza meg az eredő ellenállást (R) és áramfelvételt (I)!
- Határozza meg az R_2 ellenállás áramát (I_2) és a rajta fellépő feszültséget (U_2)!
- Határozza meg R_3 és R_4 feszültségét (U_3 , U_4) és áramát (I_3 , I_4)!

2. feladat**Maximális pontszám: 15****Váltakozó áramú hálózat számítása**

Adatok:

$I = 4 \text{ mA}$

$f = 1 \text{ kHz}$

$X_C = 4 \text{ k}\Omega$

$R = 2 \text{ k}\Omega$

$X_L = 2,5 \text{ k}\Omega$

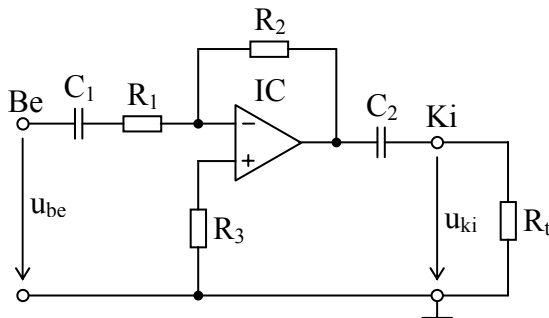
Feladatok:

- Határozza meg az áramköri elemeken fellépő feszültségeket (U_R , U_C , U_L)!
- Határozza meg az áramkör impedanciáját és tápfeszültségét (Z , U)!
- Határozza meg a kapacitás és az induktivitás értékét (C , L)!

3. feladat

Maximális pontszám: 15

Kisfrekvenciás erősítő számítása

Adatok:

- $R_1 = 10 \text{ k}\Omega$
- $R_2 = 300 \text{ k}\Omega$
- $R_t = 2 \text{ k}\Omega$
- $C_2 = 10 \text{ }\mu\text{F}$
- $\hat{U}_{ki} = \pm 13 \text{ V}$

A műveleti erősítő meg nem adott jellemzői ideálisnak tekinthetők.

A csatoló kondenzátorok váltakozó áramú ellenállása a számításoknál elhanyagolható.

Feladatok:

- a) Határozza meg a fokozat feszültségerősítését (A_u) és bemeneti ellenállását (R_{be})!
- b) Határozza meg az R_3 ellenállás értékét!
- c) Határozza meg a legnagyobb szinuszos kimeneti feszültség és a hozzá tartozó bemeneti feszültség effektív értékét (U_{bemax} , U_{kimax})!
- d) Határozza meg a legnagyobb szinuszos kimeneti teljesítmény effektív értékét (P_{kimax})!
- e) Határozza meg a kimeneti csatoló tag (C_2 - R_t) határfrekvenciáját (f_0)!

4. feladat

Maximális pontszám: 15

Kombinációs hálózat tervezése

Adott egy konjunktív logikai függvény Veitch-táblája:

		C				
		15	14	1 ₁₂	1 ₁₃	
A		11	10	1 ₈	1 ₉	B
		1 ₃	1 ₂	1 ₀	1 ₁	
		7	6	1 ₄	1 ₅	
		D	D			

Feladatok:

- a) Írja fel a függvény sorszámos alakját!
- b) Egyszerűsítse a függvényt grafikus módszerrel!
- c) Valósítsa meg a függvényt NOT, AND és OR kapukkal!
(A változók csak ponált alakban állnak rendelkezésre.)
- d) Valósítsa meg a függvényt NOR kapukkal!
(A változók csak ponált alakban állnak rendelkezésre.)

témakör	a feladat sorszáma	maximális pontszám	elért pontszám	a témakör maximális pontszáma	a témakör elért pontszáma
Egyszerű, rövid feladatok	1.	4		40	
	2.	3			
	3.	4			
	4.	3			
	5.	4			
	6.	3			
	7.	3			
	8.	3			
	9.	4			
	10.	3			
	11.	3			
	12.	3			
Összetett feladatok	1.	15		60	
	2.	15			
	3.	15			
	4.	15			
ÖSSZESEN		100		100	
Az írásbeli vizsgarész pontszáma		100			

_____
javító tanár

Dátum: .....

	elért pontszám	programba beírt pontszám
Egyszerű, rövid feladatok		
Összetett feladatok		

_____
javító tanár

_____
jegyző

Dátum: .....

Dátum: .....